

Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2040+ valmistelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Johdanto

Maakuntastrategia on maakunnan kehittämisen asiakirja, joka sisältää sekä maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman. Maakuntasuunnitelma kuvaa maakunnan tavoiteltua kehitystä, jota havainnollistetaan aluerakenteen ja liikennejärjestelmän visiolla. Neljän vuoden välein laadittava maakuntaohjelma sisältää maakunnan mahdollisuuksiin ja tarpeisiin, kulttuuriin ja muihin erityispiirteisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet, kuvauksen maakunnan kehittämisen kannalta keskeisistä hankkeista ja muista olennaisista toimenpiteistä, laadittavista yhteistyösopimuksista tavoitteiden saavuttamiseksi ja tarvittaessa määrittelyn alueen kuntien yhteistyöalueista sekä suunnitelman ohjelman rahoittamiseksi. (Maankäyttö- ja rakennuslaki ja Laki alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista.)

Varsinais-Suomen voimassa oleva maakuntastrategia sisältää maakuntasuunnitelman 2035+ ja maakuntaohjelman 2018–2021, ja on voimassa vuoden 2021 loppuun saakka. Työ- ja elinkeinoministeriö on ohjeistanut uusien maakuntaohjelmien laadintaa kaudelle 2022–2025.

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on suunnitelma maakuntastrategian valmistelun osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä vaikutusten arvioimisesta. Siinä kerrotaan, mikä strategia on, mitä siinä on tarkoitus käsitellä, ketkä ovat osallisia ja miten he saavat tietoa valmistelusta. Lisäksi kerrotaan, miten strategian vaikutuksia arvioidaan ja miten sen sisältöön voidaan ottaa kantaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma täydentyy valmistelun aikana.

Varsinais-Suomen liiton tavoitteena on moderni, raikas ja innostava Varsinais-Suomen maakuntastrategia 2040+, jonka avulla yhdessä alueen toimijoiden kanssa rakennetaan yhä vahvempaa kumppanuutta ja Varsinais-Suomea, jossa elämänlaatu on parasta.

Työsuunnitelma

Varsinais-Suomen maakuntastrategia on nimetty kumppanuusstrategiaksi. Se vahvistaa aluetta suuntaamalla sen toimijoiden panostuksia yhdessä valittuihin tavoitteisiin ja toimiin, sekä ohjaamalla viranomaisten toimintaa ja hankerahoitusta. Se on alueen toimijoiden yhteinen tahtotila, joka valmistellaan laajassa yhteistyössä. Mukana valmistelussa ovat kunnat, valtion viranomaiset, korkeakoulut sekä alueiden kehittämiseen osallistuvat yhteisöt, järjestöt ja yritykset. Strategian valmistelusta, toteutumisesta, seurannasta ja arvioinnista vastaa maakunnan liitto ja strategian hyväksyy maakunnan liiton maakuntavaltuusto.

Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2040+ valmistelu käynnistyy marraskuussa 2020 tilannekuvan muodostamisella. Erityisesti kuluvan vuoden aikana poikkeuksellisen vahvasti muuttuneen, edelleen epävarman ja jatkuvasti muuttuvan toimintaympäristön vuoksi valmistelussa arvioidaan koko strategian sisältö

uudelleen. Kumppanuutta ja siihen liittyviä toimintamalleja tarvitaan myös jatkossa yhteisen muutosjousta-
vuuden varmistamiseksi, joten niiden odotetaan säilyvän työn ytimessä. Ohjelman sisältöjen osalta enna-
koidaan älykkään erikoistumisen painopistealojen nousua vahvempaan rooliin.

Valmistelu etenee talven aikana skenaariotyöskentelystä strategian ydinelementtien (visio, arvot, tavoit-
teet) päivitykseen ja keväällä 2021 toimenpiteiden muotoiluun. Strategialuonnos lähetetään tämän jälkeen
sidosryhmien kommenteille, joiden perusteella maakuntastrategia viimeistellään ja toimitetaan maakunta-
valtuuston käsittelyyn joulukuussa 2021.

Kuva: Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2040+ valmistelun työvaiheet (4FRONT).

Työvaiheet	09/2020	10/2020	11/2020	12/2020	01/2021	02/2021	03/2021	...	11/2021
1. Prosessin käynnistys (aloituskokous, suunnittelu- ja valmistelupalaverit)	■								
2. Tilannekuvan luominen (Pestel-analyysin ohjeistus ja tuki)		■							
3. Tulevaisuuskuvan muodostaminen (Aloituskokous, työpajat, sähköinen työskentely Howspace-alustalla)			■	■					
4. Strategian ydinelementtien määrittely (Työpajat, sähköinen työskentely Howspace -alustalla)					■	■			
5. Toimenpiteiden määrittely (Sparraus)							■	■	
6. Strategiadokumentin viimeistely (Sisällön ja ulkoasun kommentointi)									■
Dokumentointi, yhteenveto	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Valmistelusta vastaa ja sitä koordinoi Varsinais-Suomen liitto ja erityisesti liiton sisäinen kumppanuustiimi. Valmistelun fasilitaattorina toimii 4FRONT.

Valmistelussa otetaan huomioon Uudenmaan, Hämeen ja Kymenlaakson liittojen kanssa syksyllä 2020 teh-
dyn maakuntaohjelmien vertaisarvioinnin tulokset ja suositukset. Lisäksi hyödynnetään erityisesti Kumppa-
nuusbarometrin 2020 tuloksia.

Työryhmien työskentely

Maakuntastrategian 2040+ valmisteluprosessiin osallistuu laaja joukko maakunnan asiantuntijoita: kuntia,
valtion viranomaisia, korkeakouluja ja oppilaitoksia sekä alueen kehittämiseen osallistuvia yhteisöjä, järjes-
töjä ja yrityksiä.

Kaikille avoimien tilaisuuksien lisäksi maakuntastrategian valmistelua tehdään Varsinais-Suomen liiton
koolle kutumissa temaattisissa työryhmissä. Työryhmät kutsutaan marraskuun lopussa ja niiden työsken-
tely alkaa vielä vuoden 2020 aikana. Työryhmätyöskentelyn tavoite on mahdollisimman monipuolisen näkö-
kulman varmistaminen. Arviolta neljään ryhmään tullaan kuhunkin kutsumaan noin 30 asiantuntijaa. Koko-
naisuudessaan noin vuoden ajan kestävä prosessin ennakoitua sisältävän useita tapaamisia ja sähköistä
työskentelyä.

Työryhmien tuottama maakuntastrategian luonnosversio käsitellään maakuntahallituksessa touko-kesä-
kuussa 2021, minkä jälkeen hallitus ja lähettää version kommentoitavaksi. Strategia on tarkoitus hyväksyä
Varsinais-Suomen maakuntavaltuustossa joulukuussa 2021.

Viestintä ja vuorovaikutus

Maakuntastrategian valmistelun ja siihen liittyvän viestinnän tulee olla aktiivista, avointa ja ajantasaista. Varsinais-Suomen maakuntastrategiavalmistelua varten avataan oma sivu Varsinais-Suomen liiton ja Varsinais-Suomen Kumppanuusfoorumin internet-sivuille (linkki alla). Sivuilta löytyy säännöllisesti päivittyvä osallistamis- ja arviointisuunnitelma, sekä tarkemmat tiedot valmistelun vaiheista, osallistumistavoista ja tuloksista. Lisäksi valmisteluvaiheista kerrotaan Varsinais-Suomen liiton sosiaalisen median kanavissa (Facebook ja Twitter).

Vuorovaikutuksen työkaluina hyödynnetään ensisijaisesti tapaamisia ja verkkotyöskentelyalustoja. Tapaukset ja työpajat järjestetään näillä näkymin läpi prosessin etäkokoustyökalujen avulla (Teams, Zoom), mutta koronaepidemiatilanteen muuttuessa myös muita ratkaisuja harkitaan. Verkkotyöskentelyalustoilla (Howspace, Google Docs ym.) jaetaan materiaaleja sekä kommentoidaan ja keskustellaan niiden sisällöistä.

Vaikutusten arviointi

Varsinais-Suomen maakuntastrategiaan 2040+ kuuluvan maakuntaohjelman 2022–2025 osalta tehdään ennakoiva Suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointi (SOVA) Varsinais-Suomen liiton puolesta strategiatyössä päätettyjen linjausten ja toimenpiteiden valmistuttua. Aineisto on tämän jälkeen löydettävissä maakuntastrategian verkkosivuilta.

Maakuntastrategian ja maakuntaohjelman toimenpiteiden vaikutusten arviointia jatketaan säännöllisesti strategian toteuttamisen ajan strategiassa määritellyin tavoin. Varsinainen vaikutusten arviointi tehdään strategiakauden päätyttyä.

Yhteystiedot ja kommentointi

Osallistamis- ja arviointisuunnitelma sekä siihen liittyvät materiaalit ovat nähtävillä Varsinais-Suomen liiton internetsivuilla: <http://www.varsinais-suomi.fi/>.

Valmisteluun liittyvät kommentit ja kysymykset voi lähettää kaikissa valmistelun vaiheissa joko sähköisesti tai postitse seuraavien osoitteiden kautta: kirjaamo@varsinais-suomi.fi ja Varsinais-Suomen liitto, Ratapihankatu 36 (PL 273) 20100 Turku.

Aluekehitysjohtaja **Tarja Nuotio**, puh. 040 506 3715

Suunnittelujohtaja **Heikki Saarento**, puh. 040 720 3056

Erikoissuunnittelija **Salla-Maria Lauttamäki**, puh. 040 520 0761 (valmistelutyön koordinointi)

Elinkeinopäällikkö **Petteri Partanen**, puh. 040 776 0630

Erikoissuunnittelija **Timo Juvonen**, puh. 040 8295 543

sähköpostit: etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi